

Arvid Strand

NY KU-FORSKRIFT

- kommunale erfaringer
etter ett år

NOTAT
2006:130

Tittel: **Ny KU-forskrift**
– kommunale erfaringer etter ett år

Forfatter: Arvid Strand

NIBR-notat: 2006:130

ISSN: 0809-6929
ISBN: 82-7071-635-9
Prosjektnummer: O-2404
Prosjektnavn: Evaluering av ny KU-forskrift

Oppdragsgiver: Miljøverndepartementet

Prosjektleder: Arvid Strand

Referat: Representanter for landets kommuner har, i en spørreundersøkelse, gitt uttrykk for sine erfaringer med og vurderinger av ny Forskrift om konsekvensutredninger ett år etter at den trådte i kraft. Det er oppslutning blant mange om at bestemmelsene i den nye forskriften representerer en klar forbedring av den kommunale oversiktsplanleggingen. Også integrering av KU som del av reguleringsplanleggingen ses på som en betydningsfull nyvinning. Og dette til tross for at de samme planleggerne mener at forskriften gjør at planarbeidet tar lengre tid, blir mer kostnadskreven, mer tidkrevende og mer arbeidskrevende. Til gjengjeld gir planlegging etter den nye forskriften bedre planer og mer målrettede utredninger. Frykten for at forskriftsendringen skulle ha en planleggingsfornektende eller utsettende virkning deles bare av et mindretall. De kommunalt ansatte gir klare signaler til Miljøverndepartementet om at det eksisterer et stort behov for veiledning både om ulike sider ved nyskapningen planprogram og om hvordan § 4-kriteriene skal praktiseres.

Sammendrag: Norsk

Dato: September 2006

Antall sider: 31 inkl. vedlegg

Utgiver: Norsk institutt for by- og regionforskning
Sinsenvn. 47 B, Postboks 44 Blindern
0313 OSLO

Vår hjemmeside: Telefon: 22 95 88 00
Telefaks: 22 22 37 02
E-post: nibr@nibr.no
<http://www.nibr.no>

Org. nr. NO 970205284 MVA

© NIBR 2006

Forord

Som ledd i arbeidet med ny plan- og bygningslov, som trolig vil bli behandlet i Stortinget våren 2007, kontaktet Miljøverndepartementet NIBR for å få innhentet erfaringer fra praktiseringen av Forskrift om konsekvensutredninger som ble iverksatt fra 1. april 2004. Med denne forskriften ble bestemmelsene om konsekvensutredninger integrert i planbestemmelsene i plan- og bygningsloven. Det vil si at forskriften gjelder for fylkesplaner og kommuneplaner som fastsetter retningslinjer for utbygging, samt for reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø, naturressurser og samfunn.

På grunnlag av denne henvendelsen og senere kontakter har vi gjennomført en nettbasert spørreskjemaundersøkelse til alle landets kommuner. Knapt en tredjedel av landets kommuner besvarte vår henvendelse positivt ved å svare på skjemaets spørsmål.

Dette notatet er resultatet av denne innhenting av informasjon om erfaringer med den nye forskriften. Vi vil gjerne takke alle som på hver på sin måte har bidratt. Arbeidet er utført av Arvid Strand.

Oslo, september 2006

Olaf Foss
Forskningsjef

Innhold

Forord	1
Sammendrag	3
1 Problemstillinger og metode	4
1.1 Formål og problemstillinger	4
1.2 Metode.....	4
2 Det gamle systemet	7
3 Erfaring med den nye forskriften	9
3.1 § 4-kriteriene – hvilke er utløsende for planbehandling?.....	9
3.2 § 4-kriteriene – forholdet mellom de gamle og de nye	10
3.3 Bruk av § 3 for å få en reguleringsplan til ikke å omfattes av forskriftens bestemmelser	10
3.4 Erfaringer med utarbeidelse av planprogram	10
3.5 Konsekvenser av nyordningen med KU integrert i kommuneplan- leggingen	11
3.6 Synspunkter på forskriftens krav om integrering av KU i regulerings- plan	12
3.7 Endringer i statlige og regionale myndigheters rolle?.....	12
3.8 Har det noen betydning for de avgitte svarene hvor befolkningsrike kommuner svarerne er ansatt i?.....	12
3.9 Har kjennetegn ved svarerne som kjønn og alder noen betydning for svarene?.....	13
3.10 Implikasjoner av de kommunale KU-ansvarliges oppfatninger	14
Vedlegg 1 Tabeller (svarfordeling på spørreskjemaets ulike spørsmål).....	15

Sammendrag

Arvid Strand

Ny KU-forskrift – kommunale erfaringer etter ett år

NIBR Notat 2006:130

Representanter for kommune-Norge har talt: De godtar den nye KU-forskriften og den integreringen av KU-bestemmelsene i de ordinære planprosessene etter PBL som forskriftsendringene representerer. Og ikke nok med det: det er oppslutning blant mange om at bestemmelsene i den nye forskriften representerer en klar forbedring av den kommunale oversiktsplanleggingen. Også integrering av KU som del av reguleringsplanleggingen ses på som en betydningsfull nyvinning.

Et sentralt element i nyordningen er innføring av planprogram i første del av de ordinære planprosessene etter PBL. Det er stor oppslutning om at dette er et godt virkemiddel for å etablere premisser for den videre planleggingen i kommunen. Det er en utbredt oppfatning at planprogrammet gjør det lettere å avgrense det utredningsarbeidet som er aktuelt, som del av planleggingen. Planprogrammet legger til rette for mer målrettede utredninger enn det en har vært vant til tidligere. Prosessene knyttet til planprogramarbeidet gjør det mulig å få til bred medvirkning på et tidligere stadium enn ellers mulig. Dermed er også mulighetene til stede for å avklare konflikter i en tidligere fase av planarbeidet enn det en ofte har fått til før.

De administrativt ansvarlige for planleggingen i kommunene formoder imidlertid at omfanget av utredningsarbeidet vil bli større under det nye regimet. Dessuten antas det at planarbeidet vil ta mer tid – det er nærmere tre av fire blant de kommunalt ansatte som har besvart spørreskjemaet, som er enig, helt eller delvis, i påstanden om at planleggingsprosessene ikke vil kreve mindre tid. Det er også en formodning blant kommunale planleggere at planproduktene vil bli bedre. En frykt ved innføringen av det nye systemet har vært at det ville føre til at kommunene valgte å utsette oppstart av eller revisjon av kommuneplanarbeid. Denne frykten viser seg i noen grad å være reell, men det er langt fra noe flertall blant de kommuneansatte som ser dette som en mulig konsekvens av forskriftsendringen.

Samlet sett er det god oppslutning om - som allerede nevnt – påstanden om at bestemmelsene i den nye forskriften representerer en klar forbedring av den kommunale oversiktsplanleggingen.

Den positive mottakelsen av bestemmelsene i den nye forskriften har fått blant sentrale personer i kommunene, bør gjøre det rimelig uproblematisk å videreføre bestemmelsene i den reviderte plan og bygningsloven. Samtidig har de kommunalt ansatte gitt klare signaler til Miljøverndepartementet om at det eksisterer et stort behov for veiledning både om ulike sider ved nyskapingen *planprogram* og om hvordan § 4-kriteriene skal praktiseres.

1 Problemstillinger og metode

1.1 Formål og problemstillinger

Det er forventet at arbeidet med ny plan- og bygningslov skal fram for Stortinget våren 2007. I den forbindelse er det et aktuelt spørsmål om de endringene i forskrift om konsekvensutredninger som ble foretatt 1. april 2005, skal videreføres uendret i den nye loven eller om det bør gjennomføres justeringer. I den forbindelse ville gjerne Miljøverndepartementet høste de erfaringer som finnes om hvordan den nye forskriften om konsekvensutredninger er mottatt i kommunene etter omkring ett år.

I et innledende møte om prosjektet i Miljøverndepartementet 6. januar 2006 ble det klargjort at et særlig siktemål må være å kartlegge hvordan kommunene har klart å ivareta det nye ansvaret de er pålagt, både i tilknytning til arbeidet med oversiktsplaner og rollen på tiltaksnivå. Dessuten er det spenning i departementet om hvordan sammenhengen er mellom utredningskrav og planleggingsaktivitet; vil strenge utredningskrav føre til redusert aktivitet med oversiktsplanlegging i kommunene? Signalene fra oppstartsmøtet kan sammenfattes i disse spørsmålene/problemstillingene:

- Hvordan håndterer eller utøver kommunene sin rolle i tilknytning til oversiktsplan og tiltakssaker?
- Hvordan utøver statlige og regionale myndigheter sine kontrollerende funksjoner?
- Hva innebærer integreringen av KU i plan for omfang av og fokus i utredningene?
- Hvordan fungerer de nye § 4-kriteriene? Hvilke av kriteriene har vært anvendt hittil?
- Går det an å si noe substansielt viktig om kvaliteten på KU-arbeidet?

1.2 Metode

NIBR har et arkiv for KU-saker, et resultat av at tiltakshaver eller ansvarlig myndighet skal sende inn dokumenter til institusjonen. Mottatte dokumenter arkiveres, samt at vi registrerer i en database visse nøkkelopplysninger om det enkelte tiltaket. Arkivet viser seg imidlertid ikke å være så godt som vi kunne ønske. Vi har gått gjennom de innsendte saker etter at den nye forskriften trådte i kraft og må konstatere at det nå trolig bare er få ansvarlige i KU-systemet som lar sine KU-dokumenter tilflytte NIBRs arkiv. Det ser ut til å være først og fremst NVE som sender oss dokumenter, noe som innebærer at det ikke er mulig å gå via KU-arkivet for å finne fram til potensielt interessante informanter med erfaringer fra arbeid med KU-saker etter den nye forskriften.

Vi var dermed i en situasjon hvor en rettet henvendelse mot kommuner med spesiell (og dokumentert) erfaring var vanskelig, og vi valgte å henvende oss til alle kommuner med spørsmål om å besvare et spørreskjema. Spørreskjemaet ble sendt kommunene i slutten av mars med svarfrist vel én uke senere, det vil si like før påske. De som ikke hadde svart da påsken var over, fikk en fornyet henvendelse. Hovedtyngden av de avgitte svarene kom etter den første utsendelsen. Den fornyede henvendelsen ga svært liten respons. Vi fikk fullstendig utfylte skjema fra 140 av de tilskrevne¹ – det vil si fra knapt tredjeparten av landets kommuner. Kommuner i alle landets fylker har besvart undersøkelsen. Det er betydelig variasjon mellom fylkene når det gjelder andelen kommuner som har besvart skjemaet, men ingen tendens til at fylker med mange kommuner uten erfaring (i henhold til KU-databasen) har lavere svarprosent enn fylker med større andel av kommunene med erfaring. I Akershus har halvparten av kommunene svart. I dette fylket er det svært få kommuner uten erfaring fra det gamle systemet. Også i Aust-Agder er det nærmere halvparten av kommunene som har svart, men her er det mer enn halvparten av kommunene som er uten erfaring fra det gamle systemet. Lavest andel deltakende kommuner finner vi i Sogn og Fjordane, Telemark, Østfold, Nordland, Troms og Hordaland. I disse fylkene har fra 19 til 24 prosent av kommunene besvart skjemaet.

Det er ingen tendens til at kommunestørrelse (innbyggertall) har noen særlig betydning for om skjemaet er blitt besvart eller ikke. For alle kommunestørrelser under 20 000 innbyggere er det rundt 30 prosent av kommunene som har svart². Blant de 45 kommunene i landet med mer enn 20 000 innbyggere er det 20 som har besvart skjemaet; dvs 44 prosent.

Hvem har svart på vegne av kommunen?

Spørreskjemaet er besvart av den i kommunen som må antas å ha best kjennskap til det temaet undersøkelsen tar opp, idet kommunen ble bedt om å formidle videre forespørselen fra oss om å besvare skjemaet til ”rette vedkommende”. Dette kan likevel ikke sikre fullt ut mot den svakhet som spørreskjemaundersøkelser har når det gjelder å fange faktiske forhold, som for eksempel om kommunen har hatt KU-saker etter det gamle systemet. Slik eksakt kunnskap kan vedkommende som svarer være mer eller mindre fortrolig med alt etter som hvor lenge vedkommende har vært i kommunen, eller har arbeidet med nettopp dette saksfeltet.

De som har svart på vegne av kommunene ble bedt om å gi til beste noen kjennetegn ved seg selv. De viser seg i all hovedsak (80 prosent) å være ansatt som kommuneplanlegger/plansjef eller i tilsvarende stilling. Tre av fire er menn, og hovedtyngden er over 40 år. De har planfaglig eller teknisk utdanning for 60 prosents vedkommende, og det er erfarne folk: flertallet har arbeidet med kommuneplanlegging i mer enn ti år.

Kvinnene er yngre enn mennene, og kvinnene er nykommere i systemet. Blant svarerne under 40 år er halvparten kvinner, mens bare en av ti er kvinne blant svarerne over 50 år. Kvinnene har følgelig også vesentlig kortere erfaring med kommunal planlegging. 42 prosent av svarerne med mindre enn fem års slik erfaring, er kvinner, mens andelen

¹ I tillegg fikk vi tilbakemeldinger fra noen kommuner i form av e-post. Noen kommuner ga uttrykk for at de ikke har erfaringer å meddele og derfor ikke besvarer skjemaet. I en kommune meldte rådmannen aktivt tilbake at kommunen ikke ville svare, med den begrunnelse at det er for mange skjemaer i omløp til en hver tid.

² > 1500: 28 prosent; 1500-2999: 34 prosent; 3000-4999: 32 prosent; 5000-9999: 30 prosent; 10000-19999: 30 prosent

kvinner blant dem med mer enn 20 års erfaring med kommunal planlegging er knapt sju prosent. Kvinnene er hyppigere enn mennene samfunnsfaglig og naturfaglig utdannet, mens mennene i vesentlig større utstrekning enn kvinnene har økonomisk utdannelse. De to kjønnene stiller likt mht planfaglig utdanning.

2 Det gamle systemet

Da vi gikk til det skritt å be kommunene om å omtale sine erfaringer med den nye forskriften og gi til kjenne sine synspunkter på de foretatte endringene, fant vi det samtidig riktig å ta med en kort kartlegging av erfaringer med og synspunkter på det gamle systemet.

Blant de 140 som har svart, er det 79 som melder at de har erfaringer med det KU-systemet som fikk avløsning 1.4.2005. 47 svarer at de ikke har slik erfaring, mens 14 krysser av for svaralternativet ”vet ikke”. Vi har opplysninger fra KU-databasen om hvilke kommuner som har hatt KU-saker i sin kommune. Denne viser at vel en fjerdedel av norske kommuner ikke har hatt KU-saker i egen kommune. Det er omtrent samme andel som i vår undersøkelse aktivt tilkjenner at de ikke har erfaring fra det gamle systemet. Blant de kommunene som har svart på spørreskjemaet er det omtrent tredjeparten som ifølge våre registreringer i KU-databasen ikke har hatt KU-saker etter det gamle systemet. Det ser dermed ut til ikke å være noen tendens i retning av at kommuner uten erfaring fra det gamle systemet har latt være å respondere på vårt skjema i større grad enn andre kommuner. Det er for øvrig slik at omkring 40 prosent av kommunene som svarer nei på spørsmålet i skjemaet om kommunen har erfaring med det gamle systemet, opptrer i vår KU-database – og dermed må antas å ha erfaring. Vi har bare ikke klart å fange inn denne erfaringen ved hjelp av vårt spørreskjema. De som har svart på vegne av kommunene, kjenner ikke nødvendigvis kommunenes historie i hele den perioden vi har hatt KU-lovgivning i Norge.

KU-systemet ble innført i sin tid som et middel til å få fram opplysninger om viktige sider ved prosjekter, som ledd i vurderingene av om de burde gjennomføres eller ikke – og for eventuelt å bidra til endringer av prosjektene om de skulle vise seg å ha visse uheldige konsekvenser.

Vurdert på grunnlag av svarene fra representanter for de 79 kommunene som oppgir å ha erfaring fra det gamle systemet, er det en positiv holdning til det dette systemet har prestert.

Det er svært få som er uenig – helt eller delvis – i at det har vært et godt system for å påpeke ulike typer konsekvenser av store tiltak, mens nærmere halvparten (48.7 prosent) er enig i en slik påstand. De øvrige inntar en både-og-posisjon. Enda mer positive er kommunene til effekten av høringsrutinene knyttet til utredningsprogrammene. 47 av 72 (67 prosent) er enig i at slik høring ga mye nyttig informasjon til ansvarlig myndighet. Slik høring ga også mye nyttig informasjon til tiltakshaver, selv om det er en noe mindre andel (49 prosent) som sier seg enig i dette. Ansvarlig myndighet anses med andre ord å ha større nytte av høringen av utredningsprogrammet enn tiltakshaver.

Utredningsprogrammene anses imidlertid av ganske mange å ha vært for omfattende – to av tre kommuner gir uttrykk for dette. Her ligger det dermed en tydelig utfordring for praktiseringen av det nye systemet og dets planprogram.

Det er splittelse blant svarerne når det gjelder hva utredningsarbeidet har gitt til tiltakene i form av forbedringer. 40 prosent sier seg enig i påstanden om at utredningsarbeidet ikke har gitt spesielt mye i så måte, noen få prosentpoeng færre er delt i synet på påstanden, og krysser av for både-og, mens nærmere hver fjerde kommunerepresentant er enig (helt eller delvis) i påstanden.

56 prosent sier seg enig i at KU-systemet har gitt legitimitet til gjennomføring av ofte sterkt kontroversielle prosjekter, mens hver femte kommune er uenig i denne påstanden. Siden store prosjekter stort sett alltid vil være omstridte, og det er de potensielt alvorlige konsekvensene av slike prosjekter som er bakgrunnen for krav om KU, er nettopp klarlegging av omfanget og alvorlighetsgraden sentralt i KU-arbeidet. At slik kartlegging av flertallet oppfattes som en legitimering av kontroversielle prosjekter, bare bekrefter en sentral side ved KU-virksomheten.

3 Erfaring med den nye forskriften

58 av de 140 kommunene som har besvart spørreskjemaet, oppgir at de har erfaring med den nye forskriften; det vil si knapt 42 prosent eller vel fire av ti kommuner.

Hovedtyngden av kommunene med erfaring har sin erfaring knyttet til en eller to saker. De aller fleste av disse sakene er ennå ikke avsluttet. Vi har gjennom spørreskjemaet bare fanget inn fem avsluttede saker fram til april 2006 (dvs ett år etter iverksetting av forskriften) – en kommune har to avsluttede saker (Skjåk), mens tre kommuner har avsluttet en sak hver (Finnøy, Hornindal og Levanger).

Flertallet av kommunene anser det ikke vanskelig å avgjøre om en plansak omfattes av KU-forskriften eller ikke. 15 kommuner oppgir vanskeligheter. Disse knytter seg i første rekke til skjønnsvurderingene som det åpnes for i § 4-kriteriene - og som en må ta standpunkt til - men også til usikkerhet om omfanget og detaljeringsnivået på KU for overordnet plan. Vi skal senere se at dette gjenspeiler seg i et utbredt ønske om veiledning til ulike sider ved den nye KU-virksomheten. Det konstateres også av flere at den manglende (på det tidspunktet³) veilederen representerer et problem.

3.1 § 4-kriteriene – hvilke er utløsende for planbehandling?

Det finnes i forskriften ti kriterier for å fange inn saker eller tiltak som krever planbehandling. Viktigst blant kriteriene – viktigst i den forstand at det er dette kriteriet som oftest er utløsende for planbehandling – er kravet om at større omdisponering av LNF-områder gir grunnlag for KU-behandling. 18 av de administrativt ansvarlige i kommunene har oppgitt at dette er det kriteriet som utfordres. Nest viktigste planutløsende kriterium er kravet om KU dersom tiltaket er i konflikt med vernede eller fredede områder. Den fullstendige oversikten over kriterier som våre informanter i kommunene har oppgitt har vært utløsende, ser ut som nedenfor (antall kommuner som nevner det enkelte kriteriet i parentes):

- større omdisponering av LNF-områder (18)
- konflikt med vernede eller fredede områder (12)
- lokalisering i områder viktige for utøvelse av friluftsliv (8)
- vesentlig økning av støy og annen forurensning (8)
- konflikt med rikspolitiske retningslinjer – av ulike slag (7)
- konflikt med viktige inngrepsfrie områder (5)

³ Veileder ble lagt ut på Miljøverndepartementets nettsider i mai 2006 (Veileder – versjon mai 2006)

- konflikt med samiske interesser (4)
- konsekvenser for befolkningens helse (2)
- vesentlige konsekvenser for befolkningens tilgjengelighet (1)
- negative konsekvenser for annen stat (1)

Det er overveldende oppslutning om behovet for veiledning om hvordan § 4-kriteriene skal praktiseres. 47 av 52 er enig (helt/delvis) i at det eksisterer et slikt behov. I den foreliggende veilederen er det ingen slik veiledning.

3.2 § 4-kriteriene – forholdet mellom de gamle og de nye

I den nye forskriften er det foretatt endringer i de kriteriene som skal legges til grunn ved beslutning om en sak er en KU-sak eller ikke – de såkalte § 4-kriteriene. Det er en klar flertallsoppfatning ute i kommunene at de nye § 4-kriteriene bedre enn de gamle er tilpasset en mangfoldig virkelighet. En av grunnene til dette er selvfølgelig at de nye kriteriene åpner for mer skjønn enn de gamle – om lag 60 prosent av dem som har svart er enig i dette. Mer skjønn kan som kjent være subjektivt og resultere i at kriteriene oppleves så vel lettere som vanskeligere å praktisere. Dette gjenspeiler seg også i hvordan svarene i kommunene ser saken. I underkant av halvparten (45 prosent) er av den oppfatning at økt innslag av skjønn har gjort det lettere å avgjøre om en sak er en KU-sak. Men flertallet mener samtidig at det er blitt vanskeligere eller at det verken er blitt vanskeligere eller lettere å finne ut av ting.

3.3 Bruk av § 3 for å få en reguleringsplan til ikke å omfattes av forskriftens bestemmelser

53 kommuner har tatt aktivt standpunkt til spørsmålet om kommunen har benyttet seg av bestemmelsen i § 3 der det heter at reguleringsplan der virkningene er tilfredsstillende avklart og belyst i kommuneplanens arealdel eller kommunedelplan, ikke omfattes av forskriftens bestemmelser. Av disse er det bare ti kommuner – eller knapt 20 prosent - som gir uttrykk for at de har benyttet denne bestemmelsen. Berørt myndighet er det som i størst grad – ja nesten utelukkende er det berørt myndighet – som meddeler krav om at en aktuell plan omfattes av forskriften.

3.4 Erfaringer med utarbeidelse av planprogram

Nyskapningen ”planprogram” er det ikke særlig store motforestillinger til. Tvert imot er det positive tilbakemeldinger som gis fra kommunene. Et klart flertall anser kravet om planprogram som et godt virkemiddel for å etablere premisser for den videre planleggingen i kommunen. Flertallet mener at planprogrammet har gjort det lettere å avgrense hva som bør utredes – det vil si et flertall er uenig i at kravet om planprogram har gjort slikt arbeid vanskeligere. Planprogrammet gir større muligheter for medvirkning tidligere i prosessen og større muligheter for tidlig avklaring av konflikter; 84 av 131 er helt/delvis enig i det (62 prosent). Kravet om høring av planprogrammet gir kommunen innspill ved oppstart av planarbeidet, innspill som en tidligere fikk langt senere, og det er et flertall av de kommuneansatte som anser høringsuttalelsene som nyttige.

Så å si samtlige av de kommunalt ansatte som har svart på spørreskjemaets spørsmål om planprogram, gir uttrykk for at det eksisterer et behov for råd og veiledning om arbeid med planprogram (48 av 55 kommuner gir uttrykk for at det eksisterer et slikt behov). Dette har selvfølgelig å gjøre med at det er noe nytt at det skal utarbeides planprogram for oversiktsplanarbeid i en kommune. Riktignok har det selvfølgelig i enhver plansammenheng – også tidligere - vært utarbeidet planer for opplegg av arbeidet, men de formelle kravene er nye. Og disse viser seg vanskelige å praktisere. Det angis å være problematisk både hva planprogrammet bør inneholde, hvilke tema og problemstillinger som bør tas opp, og hvilket detaljeringsnivå en skal legge opp til. Halvparten (50 prosent) er enig i at det er vanskelig å fastslå hva en skal fokusere i planprogrammet, og 39 av 53 er enig (helt eller delvis) i at detaljeringsnivået er vanskelig å avgjøre.

3.5 Konsekvenser av nyordningen med KU integrert i kommuneplanleggingen

Et flertall av de kommuneansatte ser det slik at nyordningen i vesentlig grad har endret planleggingshverdagen i kommune-Norge – og endringene er til det bedre. Sju av ti ser det slik at utredningene i tilknytning til kommuneplanen vil bli mer målrettede enn tidligere og et overveldende flertall (85 prosent) er uenig (helt/delvis) i at planproduktene vil bli dårligere⁴. Omkostningene ved dette er et sterkt øket omfang på utredningsarbeidet - 6 av 10 er enig (helt/delvis) i at dette vil bli resultatet av den nye forskriften – og med stor sannsynlighet vil planarbeidet ta lengre tid. I hvert fall er et stort flertall (72 prosent) uenig (helt/delvis) i påstanden om at planprosessen vil ta kortere tid totalt sett etter innføring av krav om planprogram.

Samlet sett er vel halvparten (50.5 prosent) av de kommuneansatte enig (helt/delvis) i at bestemmelsene i den nye forskriften representerer en klar forbedring av den kommunale oversiktsplanleggingen. Svært få er uenig i en slik påstand, mens hver tredje inntar et både-og-standpunkt. De fleste har samtidig den klare oppfatning at nyordningen har ført til at arbeidsbelastningen knyttet til det samlede arealplanleggingsarbeidet i kommunen har økt – 81 prosent mener det.

En frykt ved innføringen av det nye systemet har vært at det ville føre til at kommunene valgte å utsette oppstart av eller revisjon av kommuneplanarbeid. Denne frykten viser seg i noen grad å være reell, men det er langt fra noe flertall blant de kommuneansatte som ser dette som en mulig konsekvens av forskriftsendringen. Bare hver femte representant for kommunene er enig (helt/delvis) i at en konsekvens av den nye forskriften er at kommunen utsetter oppstart av en påkrevd kommuneplanrevisjon eller lar være å lage kommunedelplaner. Knappt halvparten er uenig (helt/delvis) i at dette er en konsekvens, mens hver tredje inntar et nøytralt både-og-standpunkt. Vi ser altså at et flertall ser ut til å mene at forskriftsendringen ikke har en slik planleggingsfornektende eller –utsettende virkning. Og dette til tross for at de samme planleggerne, som påpekt ovenfor, både mener at forskriften gjør at planarbeidet tar lengre tid, blir mer kostnadskrevende, mer tidkrevende og mer arbeidskrevende. Til gjengjeld gir planlegging etter den nye forskriften bedre planer og mer målrettede utredninger.

⁴ Vi ba om synspunkter på påstanden: ”Kvaliteten på planproduktene vil bli dårligere”. 85 prosent er helt eller delvis enig i denne påstanden. Det er ikke urimelig eller usannsynlig at de fleste av disse ville gitt sin tilslutning til en påstand om at planproduktene vil bli bedre med den nye ordningen.

3.6 Synspunkter på forskriftens krav om integrering av KU i reguleringsplan

Også forskriftens krav om integrering av KU i reguleringsplan er det et flertall av de kommuneansatte som ser som bedre enn den tidligere med egen KU-prosess. Flertallet (52 prosent) er helt eller delvis enig i at integreringen er en nyvinning. Men kostnadene er også her at planleggingen tar lenger tid og blir mer kostnadskreven. Flertallet (59 prosent) mener at planleggingen tar lenger tid med den nye ordningen, mens 67 prosent mener at planleggingen er blitt mer kostnadskreven. Med slike vurderinger av tidsbruk og kostnader er det ikke overraskende at det er stor uenighet i planleggerkorpset om nyordningen har gitt større effektivitet. 1/3 mener at effektiviteten er blitt større, 1/3 mener tvert om, mens den siste tredjedelen anser det som usikkert og svarer både-og til påstanden ”effektiviteten i planleggingsprosessene for et tiltak er blitt større med bestemmelsene i den nye forskriften”.

3.7 Endringer i statlige og regionale myndigheters rolle?

Her er det svært mange som gir uttrykk for vet ikke/ingen erfaring å uttale seg på grunnlag av. Blant de som tar standpunkt til realitetene er det *som før* som har flest avkryssinger, men også *ny samhandlingsarena* og *tidligere inn i de kommunale planprosessene* får mange avkryssinger. Det er liten oppslutning om standpunktet at disse myndighetene er mindre nærværende etter nyordningen.

3.8 Har det noen betydning for de avgitte svarene hvor befolkningsrike kommuner svarer er ansatt i?

Det har vært en klar oppfatning at det gamle KU-systemet var et system med mer relevans for de befolkningsrike enn for de mindre folkerike kommunene. Erfaringene som de ansatte kan rapportere om og oppfatningene de måtte ha om det gamle systemet, er det derfor rimelig å forvente vil variere med kommunistørrelse. Med varierende utfordringer om planlegging og også varierende kapasitet til planlegging avhengig av kommunistørrelse, er det rimelig at vurderingene av det nye systemet vil være avhengig av hva slags type kommune den som svarer, representerer.

Vi konstaterer at mens knapt halvdel av representantene for kommunene med mindre enn 3000 innbyggere opplyser å ha erfaring med tidligere KU-system, gjelder dette 86 prosent av kommunene med mer enn 10000 innbyggere. Det tidligere KU-systemet hadde med andre ord en innretning som gjorde ulike typer kommuner ulikt eksponert for systemet. Også i det nye systemet ser det ut til at de større kommunene hyppigere konfronteres med KU-forskriften. I hvert fall er det slik at vel ett år etter introduksjonen av forskriften, er det ansatte i de største kommunene som hyppigst oppgir at de har erfaring med bruk av den nye forskriften; varierende fra omtrent en tredjedel av kommunene med mindre enn 5000 innbyggere til omkring seks av ti av kommunene med mer enn 10 000 innbyggere. Det er rimeligvis slik at jo større kommune dess flere saker har kommunen vært involvert i det siste året. Hyppigst dreier det seg om kommune- og kommunedelplaner, i noe mindre grad om reguleringsplaner.

Det er noe større tilslutning i store enn i små kommuner til påstanden om at de nye bestemmelsene som skal gjelde for kommuneplanens arealdel og kommunedelplan der

det angis områder for utbyggingsformål, i vesentlig grad har endret planleggingshverdagen. Totalt er det vel fire av ti som mener dette, mens det er seks av ti blant svarene i de største kommunene og vel en fjerdedel i de minste kommunene som inntar et slikt standpunkt. Det er de mellomstore kommunene som hyppigst anser at bestemmelsene i den nye forskriften representerer en klar forbedring av den kommunale oversiktsplanleggingen. Seks av ti er enig i denne påstanden i kommuner med mellom 5000 og 20000 innbyggere, mens det bare er fire av ti som uttrykker det samme i kommuner med mer enn 20 000 innbyggere.

De største kommunene er mest enig i at utredningsomfanget vil øke mye med de nye bestemmelsene. De største kommunene er også i mye større grad enn de mindre kommunene enig i påstanden om at det er betydningsfull nyvinning når KU nå er en integrert del av reguleringsplanleggingen.

3.9 Har kjennetegn ved svarene som kjønn og alder noen betydning for svarene?

Kjønn

Hvorfor kjønn er en viktig bakgrunnsvariabel når det gjelder synspunkter og konkret håndtering av saker, er alltid vanskelig å forklare. Vi kan imidlertid konstatere at det opptrer forskjeller i materialet når vi sammenstiller svarene fra de intervjuede mennene og kvinnene.

Mennene er klart de mest konservative. De mener hyppigere enn kvinnene at den gamle ordningen med egen KU-prosess for tiltak var bedre. Kvinnene mener på sin side i større grad enn mennene at integreringen av KU som del av reguleringsplanleggingen er en betydningsfull nyvinning, og at den nye forskriften representerer en klar forbedring av den kommunale oversiktsplanleggingen. Kvinnene er imidlertid samtidig mer redd enn mennene for at kommunen som et resultat av forskriftsreformen, kan komme til å utsette oppstart av oversiktlig planarbeid.

Mennene betoner sterkere enn kvinnene at arbeidsbelastningen knyttet til det samlede arealplanleggingsarbeidet i kommunen vil øke som følge av forskriften. De mener hyppigere enn kvinnene at planleggingen av et tiltak er blitt mer kostnadskrevenende med den nye forskriften og mer tidkrevende.

Kvinner og menn er enige om at

- planproduktene ikke vil bli dårligere
- utredningene vil bli mer målrettede
- at konflikter kan avklares tidligere
- innføring av planprogram gir muligheter for mer medvirkning tidligere i planprosessen
- den nye forskriften har i vesentlig grad endret planleggingshverdagen

Alder

Alder og erfaring forventes ofte å bidra til at en ser mindre dramatisk på ting som skjer. Den gamle har et større perspektiv og lar seg ikke så lett bringe til opprør. Det er rimelig å anta større tilslutning til små konsekvenser av nyordninger blant dem som har vært i virksomheten noen år. Slik viser det seg også i noen grad å være, men langt fra

gjennomgående. De som har lengt erfaring, mener hyppigere enn andre at regionale og statlige myndigheter kommer inn i prosessene som før, og de mener sjeldnere enn de mindre erfarne at prosessen med planprogram har gitt en ny arena for samhandling. Hver fjerde med mindre enn 5 års erfaring mener dette, hver sjuende med mer enn 20 års erfaring. Det er imidlertid også verdt å legge merke til at de med lengst erfaring ser i størst utstrekning på integrering av KU som del av reguleringsplanleggingen som en betydningsfull nyvinning. Det viser seg også at de med kortest erfaring anser utredningsomfanget å øke minst ved forskriftsendringen.

3.10 Implikasjoner av de kommunale KU-ansvarliges oppfatninger

Den positive mottakelsen bestemmelsene i den nye forskriften har fått blant sentrale personer i kommunene, bør gjøre det rimelig uproblematisk å videreføre bestemmelsene i den reviderte plan og bygningsloven. Samtidig har de kommunalt ansatte gitt klare signaler til Miljøverndepartementet om at det eksisterer et stort behov for veiledning både om ulike sider ved nyskapningen *planprogram* og om hvordan § 4-kriteriene skal praktiseres.

Vedlegg 1

Tabeller (svarfordeling på spørreskjemaets ulike spørsmål)

Har kommunen erfaring med det KU-systemet som fikk avløsning 1.april 2005?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ja	79	56,4	56,4	56,4
	Nei	47	33,6	33,6	90,0
	vet ikke	14	10,0	10,0	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Det har vært et godt system for å påpeke ulike typer konsekvenser av store tiltak

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt enig	5	3,6	6,3	6,3
	dels enig	32	22,9	40,5	46,8
	både-og	35	25,0	44,3	91,1
	dels uenig	3	2,1	3,8	94,9
	Helt uenig	1	,7	1,3	96,2
	vet ikke	3	2,1	3,8	100,0
	Total	79	56,4	100,0	
Missing	System	61	43,6		
Total		140	100,0		

Utredningsprogrammene som har vært fastsatt, har ofte vært mer omfattende enn nødvendig

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt enig	17	12,1	21,5	21,5
	dels enig	34	24,3	43,0	64,6
	både-og	14	10,0	17,7	82,3
	dels uenig	9	6,4	11,4	93,7
	Helt uenig	3	2,1	3,8	97,5
	vet ikke	2	1,4	2,5	100,0
	Total	79	56,4	100,0	
Missing	System	61	43,6		
Total		140	100,0		

Høring av utredningsprogrammene har gitt mye nyttig informasjon til ansvarlig myndighet

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt enig	10	7,1	12,7	12,7
	dels enig	37	26,4	46,8	59,5
	både-og	20	14,3	25,3	84,8
	dels uenig	4	2,9	5,1	89,9
	Helt uenig	1	,7	1,3	91,1
	vet ikke	7	5,0	8,9	100,0
	Total	79	56,4	100,0	
Missing	System	61	43,6		
Total		140	100,0		

Høring av utredningsprogrammene har gitt mye nyttig informasjon til tiltakshavere

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt enig	13	9,3	16,5	16,5
	dels enig	32	22,9	40,5	57,0
	både-og	19	13,6	24,1	81,0
	dels uenig	5	3,6	6,3	87,3
	Helt uenig	1	,7	1,3	88,6
	vet ikke	9	6,4	11,4	100,0
	Total	79	56,4	100,0	
Missing	System	61	43,6		
Total		140	100,0		

Det omfattende utredningsarbeidet har ikke gitt spesielt mye til tiltakene i form av forbedringer

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt enig	3	2,1	3,8	3,8
	dels enig	25	17,9	31,6	35,4
	både-og	26	18,6	32,9	68,4
	dels uenig	15	10,7	19,0	87,3
	Helt uenig	2	1,4	2,5	89,9
	vet ikke	8	5,7	10,1	100,0
	Total	79	56,4	100,0	
Missing	System	61	43,6		
Total		140	100,0		

Det har vært et system som har gitt legitimitet til gjennomføring av ofte sterkt kontroversielle prosjekter

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt enig	9	6,4	11,4	11,4
	dels enig	29	20,7	36,7	48,1
	både-og	15	10,7	19,0	67,1
	dels uenig	13	9,3	16,5	83,5
	Helt uenig	2	1,4	2,5	86,1
	vet ikke	11	7,9	13,9	100,0
	Total	79	56,4	100,0	
Missing	System	61	43,6		
Total		140	100,0		

Har kommunen erfaring med bruk av den nye forskriften?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ja	58	41,4	41,4	41,4
	Nei	80	57,1	57,1	98,6
	vet ikke	2	1,4	1,4	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Hvor mange planleggingssaker er startet opp i kommunen (i privat eller offentlig regi) i henhold til den nye forskriften? Angi antall (0, 1, 2, 3, osv)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	2	1,4	3,4	3,4
	1	32	22,9	55,2	58,6
	2	17	12,1	29,3	87,9
	3	3	2,1	5,2	93,1
	5	4	2,9	6,9	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

Kommuneplanens arealdel

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	No	27	19,3	46,6	46,6
	Yes	31	22,1	53,4	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

Kommunedelplan

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	No	41	29,3	70,7	70,7
	Yes	17	12,1	29,3	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

Reguleringsplan

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	No	31	22,1	53,4	53,4
	Yes	27	19,3	46,6	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

Vet ikke

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	No	57	40,7	98,3	98,3
	Yes	1	,7	1,7	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

Hvor mange saker er avsluttet?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	54	38,6	93,1	93,1
	1	3	2,1	5,2	98,3
	2	1	,7	1,7	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

Er det vanskelig å avgjøre om en plansak omfattes av KU-forskriften?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ja	15	10,7	25,9	25,9
	Nei	31	22,1	53,4	79,3
	Vet ikke	12	8,6	20,7	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

Har kommunen benyttet seg av bestemmelsen i forskriftens § 3 der det heter at reguleringsplan der virkningene er tilfredsstillende avklart og belyst i kommuneplanens arealdel eller kommunedelplan, ikke omfattes av forskriftens bestemmelser?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ja	10	7,1	17,2	17,2
	Nei	43	30,7	74,1	91,4
	Vet ikke	5	3,6	8,6	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

I forskriftens § 3 siste ledd heter det at berørte myndigheter, berørte parter eller interesseorganisasjoner skal meddele ansvarlig myndighet at de anser planen å være omfattet av forskriften. Har kommunen opplevd at noen av disse gruppene har meddelt slik

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ja, berørt myndighet	21	15,0	36,2	36,2
	Ja, berørt part	3	2,1	5,2	41,4
	Ja, interesseorganisasjon	2	1,4	3,4	44,8
	vet ikke	32	22,9	55,2	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

a: konflikt med vernede eller fredede områder

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	No	45	32,1	77,6	77,6
	Yes	13	9,3	22,4	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

b: konflikt med viktige inngrepsfrie områder

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	No	53	37,9	91,4	91,4
	Yes	5	3,6	8,6	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

c: lokalisert i områder viktige for utøvelse av friluftsliv

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	No	50	35,7	86,2	86,2
	Yes	8	5,7	13,8	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

d: konflikt med rikspolitiske retningslinjer

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	No	51	36,4	87,9	87,9
	Yes	7	5,0	12,1	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

e: konflikt med samiske interesser

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	No	54	38,6	93,1	93,1
	Yes	4	2,9	6,9	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

f: større omdisponering av LNF-områder

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	No	40	28,6	69,0	69,0
	Yes	18	12,9	31,0	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

g: vesentlig økning av støy og annen forurensning

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	No	50	35,7	86,2	86,2
	Yes	8	5,7	13,8	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

h: konsekvenser for befolkningens helse

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	No	56	40,0	96,6	96,6
	Yes	2	1,4	3,4	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

i: vesentlige konsekvenser for befolkningens tilgjengelighet

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	No	57	40,7	98,3	98,3
	Yes	1	,7	1,7	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

j: negative konsekvenser for annen stat

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	No	57	40,7	98,3	98,3
	Yes	1	,7	1,7	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

Vet ikke

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	No	29	20,7	50,0	50,0
	Yes	29	20,7	50,0	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

Kriteriene er bedre tilpasset en mangfoldig virkelighet enn de gamle kriteriene

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	helt enig	4	2,9	6,9	6,9
	dels enig	25	17,9	43,1	50,0
	både-og	7	5,0	12,1	62,1
	dels uenig	2	1,4	3,4	65,5
	vet ikke	20	14,3	34,5	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

Kriteriene er vanskeligere å praktisere enn de gamle kriteriene

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	helt enig	3	2,1	5,2	5,2
	dels enig	8	5,7	13,8	19,0
	både-og	10	7,1	17,2	36,2
	dels uenig	11	7,9	19,0	55,2
	helt uenig	6	4,3	10,3	65,5
	vet ikke	20	14,3	34,5	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

Kriteriene åpner for vesentlig mer skjønn enn de gamle kriteriene

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	helt enig	4	2,9	6,9	6,9
	dels enig	17	12,1	29,3	36,2
	både-og	7	5,0	12,1	48,3
	dels uenig	6	4,3	10,3	58,6
	helt uenig	3	2,1	5,2	63,8
	vet ikke	21	15,0	36,2	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

Det er svært viktig for kommunen som ansvarlig myndighet å få veiledning om hvordan § 4-kriteriene skal praktiseres

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	helt enig	36	25,7	62,1	62,1
	dels enig	11	7,9	19,0	81,0
	både-og	3	2,1	5,2	86,2
	dels uenig	2	1,4	3,4	89,7
	vet ikke	6	4,3	10,3	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

Det er vanskelig å fastslå hva en skal fokusere i planprogrammet

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	helt enig	4	2,9	6,9	6,9
	dels enig	23	16,4	39,7	46,6
	både-og	12	8,6	20,7	67,2
	dels uenig	5	3,6	8,6	75,9
	helt uenig	9	6,4	15,5	91,4
	vet ikke	5	3,6	8,6	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

Det er vanskelig å avgjøre hva slags detaljeringsnivå en skal legge seg på

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	helt enig	19	13,6	32,8	32,8
	dels enig	21	15,0	36,2	69,0
	både-og	5	3,6	8,6	77,6
	dels uenig	5	3,6	8,6	86,2
	helt uenig	4	2,9	6,9	93,1
	vet ikke	4	2,9	6,9	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

Høringsuttalelsene til forslag til planprogram er til stor nytte

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	helt enig	14	10,0	24,1	24,1
	dels enig	9	6,4	15,5	39,7
	både-og	13	9,3	22,4	62,1
	dels uenig	6	4,3	10,3	72,4
	helt uenig	1	,7	1,7	74,1
	vet ikke	15	10,7	25,9	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

Vi har behov for råd og veiledning om arbeid med planprogram

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	helt enig	31	22,1	53,4	53,4
	dels enig	17	12,1	29,3	82,8
	både-og	4	2,9	6,9	89,7
	dels uenig	3	2,1	5,2	94,8
	vet ikke	3	2,1	5,2	100,0
	Total	58	41,4	100,0	
Missing	System	82	58,6		
Total		140	100,0		

Det har i vesentlig grad endret planleggingshverdagen

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt enig	13	9,3	9,3	9,3
	Dels enig	40	28,6	28,6	37,9
	Både-og	34	24,3	24,3	62,1
	Dels uenig	18	12,9	12,9	75,0
	Helt uenig	11	7,9	7,9	82,9
	vet ikke	24	17,1	17,1	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Kravet om planprogram er et godt virkemiddel for å etablere premisser for den videre planleggingen i kommunen

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt enig	37	26,4	26,4	26,4
	Dels enig	50	35,7	35,7	62,1
	både-og	33	23,6	23,6	85,7
	Dels uenig	6	4,3	4,3	90,0
	Helt uenig	4	2,9	2,9	92,9
	vet ikke	10	7,1	7,1	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Krav om planprogram har gjort det vanskeligere å avgrense hva som bør utredes i arbeidet med en oversiktsplan

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt enig	8	5,7	5,7	5,7
	Dels enig	25	17,9	17,9	23,6
	både-og	23	16,4	16,4	40,0
	Dels uenig	41	29,3	29,3	69,3
	Helt uenig	22	15,7	15,7	85,0
	vet ikke	21	15,0	15,0	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Innføring av planprogram gir muligheter for mer medvirkning tidligere i planprosessen

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt enig	32	22,9	22,9	22,9
	Dels enig	56	40,0	40,0	62,9
	både-og	27	19,3	19,3	82,1
	Dels uenig	13	9,3	9,3	91,4
	Helt uenig	3	2,1	2,1	93,6
	vet ikke	9	6,4	6,4	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Innføring av planprogram vil avklare konflikter på et tidligere stadium enn det en har klart før

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt enig	27	19,3	19,3	19,3
	Dels enig	57	40,7	40,7	60,0
	både-og	36	25,7	25,7	85,7
	Dels uenig	10	7,1	7,1	92,9
	Helt uenig	2	1,4	1,4	94,3
	vet ikke	8	5,7	5,7	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Høringen av planprogrammet gir oss innspill ved oppstart av planarbeidet, innspill som vi tidligere fikk først langt senere i prosessen

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt enig	29	20,7	20,7	20,7
	Dels enig	50	35,7	35,7	56,4
	både-og	28	20,0	20,0	76,4
	Dels uenig	13	9,3	9,3	85,7
	Helt uenig	4	2,9	2,9	88,6
	vet ikke	16	11,4	11,4	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Bestemmelsene i den nye forskriften vil føre til mer målrettede utredninger i arbeidet med kommuneplanens arealdel

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt enig	24	17,1	17,1	17,1
	Dels enig	62	44,3	44,3	61,4
	både-og	27	19,3	19,3	80,7
	Dels uenig	9	6,4	6,4	87,1
	Helt uenig	2	1,4	1,4	88,6
	vet ikke	16	11,4	11,4	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Kvaliteten på planproduktene vil bli dårligere

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Dels enig	2	1,4	1,4	1,4
	både-og	15	10,7	10,7	12,1
	Dels uenig	54	38,6	38,6	50,7
	Helt uenig	48	34,3	34,3	85,0
	vet ikke	21	15,0	15,0	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Beslutningen om å la oversiktsplanleggingen bli omfattet av KU-forskriften, har ført til at kommunen utsetter oppstart av oversiktlig planarbeid (venter med å starte kommuneplanrevisjon/lar være å utarbeide kommunedelplaner)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt enig	7	5,0	5,0	5,0
	Dels enig	16	11,4	11,4	16,4
	både-og	31	22,1	22,1	38,6
	Dels uenig	11	7,9	7,9	46,4
	Helt uenig	39	27,9	27,9	74,3
	vet ikke	36	25,7	25,7	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Kravet om utarbeidelse av planprogram gjør at planleggingsprosessen totalt sett tar kortere tid

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Dels enig	10	7,1	7,1	7,1
	både-og	22	15,7	15,7	22,9
	Dels uenig	38	27,1	27,1	50,0
	Helt uenig	39	27,9	27,9	77,9
	vet ikke	31	22,1	22,1	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Bestemmelsene i den nye forskriften vil føre til sterkt øket omfang på utredningsarbeidet

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt enig	25	17,9	17,9	17,9
	Dels enig	53	37,9	37,9	55,7
	både-og	34	24,3	24,3	80,0
	Dels uenig	15	10,7	10,7	90,7
	Helt uenig	1	,7	,7	91,4
	vet ikke	12	8,6	8,6	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Bestemmelsene i den nye forskriften representerer en klar forbedring av den kommunale oversiktsplanleggingen

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt enig	14	10,0	10,0	10,0
	Dels enig	51	36,4	36,4	46,4
	både-og	41	29,3	29,3	75,7
	Dels uenig	17	12,1	12,1	87,9
	Helt uenig	3	2,1	2,1	90,0
	vet ikke	14	10,0	10,0	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Den tidligere ordningen med egen KU-prosess for tiltak var bedre

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt enig	3	2,1	2,1	2,1
	Dels enig	14	10,0	10,0	12,1
	både-og	26	18,6	18,6	30,7
	Dels uenig	31	22,1	22,1	52,9
	Helt uenig	20	14,3	14,3	67,1
	vet ikke	46	32,9	32,9	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Integrering av KU som del av reguleringsplanleggingen er en betydningsfull nyvinning

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt enig	15	10,7	10,7	10,7
	Dels enig	46	32,9	32,9	43,6
	både-og	36	25,7	25,7	69,3
	Dels uenig	16	11,4	11,4	80,7
	Helt uenig	4	2,9	2,9	83,6
	vet ikke	23	16,4	16,4	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Planleggingen av et tiltak tar lenger tid med den nye forskriften

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt enig	29	20,7	20,7	20,7
	Dels enig	37	26,4	26,4	47,1
	både-og	28	20,0	20,0	67,1
	Dels uenig	13	9,3	9,3	76,4
	Helt uenig	6	4,3	4,3	80,7
	vet ikke	27	19,3	19,3	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Planleggingen av et tiltak er blitt mindre kostnadskrevende med den nye forskriften

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Dels enig	10	7,1	7,1	7,1
	både-og	20	14,3	14,3	21,4
	Dels uenig	37	26,4	26,4	47,9
	Helt uenig	27	19,3	19,3	67,1
	vet ikke	46	32,9	32,9	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Effektiviteten i planleggingsprosessene for et tiltak er blitt større med bestemmelsene i den nye forskriften

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt enig	3	2,1	2,1	2,1
	Dels enig	31	22,1	22,1	24,3
	både-og	32	22,9	22,9	47,1
	Dels uenig	21	15,0	15,0	62,1
	Helt uenig	13	9,3	9,3	71,4
	vet ikke	40	28,6	28,6	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Som før

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	No	102	72,9	72,9	72,9
	Yes	38	27,1	27,1	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Mindre nærværende

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	No	137	97,9	97,9	97,9
	Yes	3	2,1	2,1	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Proessen med planprogram har gitt en ny arena for samhandling

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	No	115	82,1	82,1	82,1
	Yes	25	17,9	17,9	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Kommer tidligere inn i de kommunale planprosessene

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	No	112	80,0	80,0	80,0
	Yes	28	20,0	20,0	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Blir sterkere premissgivere

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	No	126	90,0	90,0	90,0
	Yes	14	10,0	10,0	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Ingen erfaring å uttale oss på grunnlag av

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	No	85	60,7	60,7	60,7
	Yes	55	39,3	39,3	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Vet ikke

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	No	117	83,6	83,6	83,6
	Yes	23	16,4	16,4	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Vi vil gjerne ha kommunens vurdering av forskriftens betydning for arbeidsbelastningen knyttet til det samlede arealplanleggingsarbeidet i kommunen (både regulerings- og oversiktsplanarbeidet).

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Noe redusert	1	,7	,7	,7
	Som før	18	12,9	12,9	13,6
	Noe øket	61	43,6	43,6	57,1
	Sterkt øket	29	20,7	20,7	77,9
	vet ikke	31	22,1	22,1	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Svarerens stilling

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Rådmann	5	3,6	4,3	4,3
	Kommuneplanlegger/plansjef eller tilsvarende stilling	112	80,0	95,7	100,0
	Total	117	83,6	100,0	
Missing	Annet: hva?	23	16,4		
Total		140	100,0		

Kjønn

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Mann	105	75,0	75,0	75,0
	Kvinne	35	25,0	25,0	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

aldersgrupper

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	<40år	32	22,9	22,9	22,9
	40-49	41	29,3	29,3	52,1
	50-59	48	34,3	34,3	86,4
	>60	19	13,6	13,6	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Utdanning

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	teknisk	38	27,1	27,1	27,1
	planfaglig	47	33,6	33,6	60,7
	økonomisk	4	2,9	2,9	63,6
	samfunnsfaglig	13	9,3	9,3	72,9
	naturfaglig	31	22,1	22,1	95,0
	annet	7	5,0	5,0	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Kommunene etter befolkningsstørrelse

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	<1500	18	12,9	12,9	12,9
	1500-2999	33	23,6	23,6	36,4
	3000-4999	24	17,1	17,1	53,6
	5000-9999	28	20,0	20,0	73,6
	10000 -	17	12,1	12,1	85,7
	> 19999	20	14,3	14,3	100,0
	Total	140	100,0	100,0	

Tid som planlegger i kommunen

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	<5år	24	17,1	17,1	17,1
	5-9	29	20,7	20,7	37,9
	10-14	32	22,9	22,9	60,7
	15-19	12	8,6	8,6	69,3
	20-24	19	13,6	13,6	82,9
	25-29	11	7,9	7,9	90,7
	>30	13	9,3	9,3	100,0
	Total	140	100,0	100,0	